

แบบบันทึกองค์ความรู้รายบุคคล

๑. ชื่อองค์ความรู้ กระบวนการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงบ้านดักป็นสู่ความยั่งยืน

๒. ชื่อเจ้าของความรู้ นางสาวกาญจนา ยี่โต๊ะ นักวิชาการพัฒนาชุมชนปฏิบัติการ

๓. องค์ความรู้ที่บ่งชี้

- ☒ หมวดที่ ๑ สร้างสรรค์ชุมชนพึ่งตนเองได้
- ☐ หมวดที่ ๒ ส่งเสริมเศรษฐกิจฐานรากให้ขยายตัวอย่างสมดุล
- ☐ หมวดที่ ๓ เสริมสร้างทุนชุมชนให้มีธรรมาภิบาล
- ☐ หมวดที่ ๔ เสริมสร้างองค์กรให้มีขีดสมรรถนะสูง

๔. ที่มาและความสำคัญในการจัดทำองค์ความรู้

การส่งเสริมการดำเนินกิจกรรมหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบอย่างยั่งยืน ในรูปแบบบ้านดักป็น หมู่ที่ ๓ ตำบลรอบเมือง อำเภอเมือง จังหวัดปราจีนบุรี ให้ประสบความสำเร็จ ภายใต้เงื่อนไข สามห่วง สองเงื่อนไข พอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกัน ภายใต้บริบท สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงส่งผลกระทบต่อชุมชน เกิดปัญหาหลายด้าน ทั้งสภาพปัญหาการเมือง เศรษฐกิจ สังคม ส่งผลให้ครอบครัวมีคุณภาพชีวิตแย่ลง มีภาระหนี้สิน ทำให้การส่งเสริมกิจกรรมตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงขาดความต่อเนื่อง และไม่ยั่งยืน

จุดเริ่มต้นเมื่อข้าพเจ้า ในฐานะพัฒนาการผู้รับผิดชอบตำบล ได้มีโอกาสลงไปสำรวจชุมชน และสัมผัสพูดคุยกับผู้นำชุมชน จึงค้นพบศักยภาพและต้นทุนของหมู่บ้าน ที่สามารถพัฒนาได้ จึงเกิดกลไกการขับเคลื่อน ด้วยการสร้างภูมิคุ้มกัน ใช้สถานการณ์นี้เป็นจุดเริ่มต้น กำหนดเป้าหมายในการขับเคลื่อนตามแนวทางการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ของกรมการพัฒนาชุมชน โดยเริ่มต้นจากการสำรวจทุนชุมชน การวิเคราะห์ SWOT ไปสู่การพัฒนากลุ่มสัมมาชีพชุมชน การบริหารจัดการขยะ ปลุกพืชผักสวนครัว ตลอดจนการสร้างเอกลักษณ์ของหมู่บ้าน ปรับภูมิทัศน์หมู่บ้าน เป็นหมู่บ้านผักปลอดสารพิษ พัฒนาคุณภาพชีวิต ภายใต้เงื่อนไข ความพอประมาณ ความมีเหตุผล มีภูมิคุ้มกัน รู้จักรับจ่าย ประหยัด อุดหนุน นำเงินมาออมกับกลุ่มออมทรัพย์ เพื่อการผลิต เป็นแหล่งเงินทุนมาพัฒนาอาชีพเสริม กลุ่มสัมมาชีพบ้านดักป็น และบูรณาการภาคีเครือข่าย ร่วมพัฒนาปรับปรุงศูนย์เรียนรู้ของหมู่บ้านจนประสบความสำเร็จ ได้รับรางวัลเชิดชูเกียรติรองชนะเลิศหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ ปี พ.ศ. ๒๕๖๓

๕. รูปแบบ กระบวนการ หรือลำดับขั้นตอน

๕.๑ สำรวจชุมชน ทั้งข้อมูล จปฐ. กชน.๒ค และพบปะผู้นำชุมชนเพื่อสร้างความคุ้นเคย

๕.๒ จัดเวทีวิเคราะห์ชุมชนด้วยเครื่องมือ SWOT ค้นหาศักยภาพชุมชน

๕.๓ ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง ดังนี้

๑) ส่งเสริมการออม โดยให้ทุกคนมีกระปุกออมสินส่วนตัว (ทำจากขวดน้ำพลาสติกเหลือใช้)

๒) ส่งเสริมการปลูกผักสวนครัว โดยการจัด Kick off แจกเมล็ดพันธุ์ผักและต้นพันธุ์ไปปลูก ทุกครัวเรือน โดยมอบหมายให้หัวหน้าคุ้มคอยติดตามและรายงานความคืบหน้า

๓) ส่งเสริมการจัดการขยะ โดยให้มีการคัดแยกขยะทุกครัวเรือน และขอรับการสนับสนุนถังขยะเปียกจากองค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมือง ครัวเรือนละ ๑ ถัง

๔) ส่งเสริมการต่อยอดสัมมาชีพชุมชน โดยให้นำวัสดุเหลือใช้ เช่น ขวดน้ำพลาสติกมาประดิษฐ์เป็นไม้กวาด ถังบีบ ประดิษฐ์เป็นที่ตากผง การตัดยางรถยนต์ หมวกจากซองกาแฟ สร้างรายได้

๕) ส่งเสริมการสร้างเอกลักษณ์หมู่บ้าน โดยค้นหาประวัติความเป็นมา วัฒนธรรมประเพณี รวมทั้งปราชญ์ชุมชนที่มีองค์ความรู้ เช่น ปราชญ์การทำพวงมโหตร ปราชญ์ทำขนมไทยพื้นถิ่น ปราชญ์ด้านพิธี เป็นต้น

/๖) ส่งเสริม...